

Η βελτίωση των Απολογισμών έχει οδηγήσει και στην αύξηση των απαιτήσεων από αυτούς.

Η έκδοση Απολογισμών Υπευθυνότητας κερδίζει συνεχώς έδαφος και υιοθετείται από όλο και περισσότερες επιχειρήσεις σαν ένας βασικός τρόπος καταγραφής και παρουσίασης των δράσεων ΕΚΕ για επιχειρήσεις και οργανισμούς. **Στην Ελλάδα, η δύσκολη οικονομική συγκυρία που επικρατεί τα τελευταία χρόνια στη χώρα, έχει σαφώς επηρεάσει την ανάπτυξη της πρακτικής αλλά -ευτυχώς- μόνο σε ποσοτικό επίπεδο.** Όσον αφορά την ποιότητά τους, οι Απολογισμοί ΕΚΕ στην Ελλάδα βελτιώνονται σταθερά και συνεχώς, με αποτέλεσμα να έχουν εξελιχθεί σε εδραιωμένη πρακτική για τις επιχειρήσεις που ακολουθούν το δρόμο της Αειφορίας. Η βελτίωση αυτή, που υπαγορεύεται και από την εξέλιξη των προτύπων που υπάρ-

χουν για τη Λογοδοσία Αειφορίας όπως το (πλέον διαδεδομένο) GRI σε συνδυασμό με το όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον των stakeholders, έχει φυσικά θέσει νέες προκλήσεις για τις επιχειρήσεις που προχωρούν στην έκδοση Απολογισμών, οι οποίες καλούνται πλέον να αντεπεξέλθουν σε αρκετά υψηλές απαιτήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο των εκθέσεων που παρουσιάζουν. Παράλληλα, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η αναμενόμενη ενσωμάτωση της Κοινωνικής Οδηγίας για δημοσιοποίηση μη οικονομικών στοιχείων από μεγάλες και εισηγμένες εταιρείες καθιστά τη διαφάνεια και την εστίαση στα ουσιαστικά ζητήματα πιο σημαντικές και αναγκαίες από ποτέ για τον επιχειρηματικό κόσμο.

Οι απόψεις των ειδικών

Τη δική τους άποψη σχετικά με τη Λογοδοσία Αειφορίας και τις προκλήσεις που υπάρχουν όσον αφορά τη δημιουργία και παρουσίαση Απολογισμών σήμερα, μας καταθέτουν τα στελέχη της αγοράς της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, που έχουν την ευθύνη, επιμελούνται και υπογράφουν τους Απολογισμούς Κοινωνικής Ευθύνης των εταιρειών τους. Αναλυτικότερα, στις παρακάτω γραμμές μάς αναλύουν εάν συντάσσονται με την άποψη πως πλέον ο πήχυς έχει μπει αρκετά υψηλά

όσον αφορά τους Απολογισμούς Υπευθυνότητας και μας εξηγούν ποιες είναι οι προκλήσεις που έρχονται μαζί με τη βελτίωση του περιεχομένου, αλλά και την αύξηση των απαιτήσεων των stakeholders.

Σύμφωνα με τον **Μιχάλη Σπανό, Διευθύνοντα Εταίρο, Global Sustain**, οι απαιτήσεις πλέον είναι υψηλότερες, αλλά και το τελικό αποτέλεσμα είναι καλύτερο και αποζημιώνει τους οργανισμούς. «*Οι οργανισμοί οφείλουν να αφοουγκράζονται τα ενδιαφέροντα και τις ανη-*

Κατερίνα Κατσούλη, CSR & Sustainability Director, Grant Thornton

Η σημασία των προτεραιοτήτων

Παρατηρείτε κι εσείς τη βελτίωση των Απολογισμών Υπευθυνότητας στην Ελλάδα; Ποια στοιχεία θεωρείτε πως έχουν οδηγήσει στη βελτίωσή τους, αλλά και πού εκτιμάτε πως χρειάζεται κι άλλη προσπάθεια;

Ο Απολογισμός ΕΚΕ αποτελεί ένα από τα κύρια εργαλεία ενημέρωσης όλων των ομάδων των συμμετόχων μιας εταιρείας. Για το λόγο αυτό, η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες κατά την ανάπτυξή τους αφορά στην επιλογή των θεμάτων που θα περιλαμβάνει, προκειμένου να καλύπτει σημαντικά θέματα που απασχολούν συνεργάτες, πελάτες και λοιπούς συμμετόχους.

Η διαδικασία αξιολόγησης και προτεραιοποίησης των θεμάτων που αναπτύσσονται σε έναν Απολογισμό ΕΚΕ, ονομάζεται materiality analysis και ενδείκνυται να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες διεθνών προτύπων όπως το AA 1000 και το GRI-G4, η εφαρμογή των οποίων εξασφαλίζει την ποιότητα του αποτελέσματος. Και αυτό είναι τελικά το σημείο στο οποίο χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη σημασία κατά τη διαδικασία ανάπτυξης ενός Απολογισμού ΕΚΕ. Σημειώνεται πως κατά την τελευταία διετία, αρκετές από τις επιχειρήσεις που δημοσιεύουν Απολογισμό ΕΚΕ στην Ελλάδα, προχώρησαν στην αξιολόγηση και προτεραιοποίηση των σημαντικών τους θεμάτων μέσω της διαδικασίας αυτής, επιτυγχάνοντας ο Απολογισμός τους να εστιάζει στην ουσία και να αποτελεί τελικά χρήσιμο εργαλείο.

Επιπλέον, η τάση στους Απολογισμούς ΕΚΕ στο εξωτερικό είναι να γίνονται λιτοί και πιο περιεκτικοί, δίνοντας έμφαση στην ευρηματική απεικόνισή τους έτσι ώστε να κρατούν ζωντανό το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Αντίστοιχα, το νέο πλαίσιο οδηγιών συγγραφής Απολογισμών ΕΚΕ, GRI-G4 συντείνει στην τάση αυτή τοποθετώντας τη διαδικασία materiality ακόμα πιο ψηλά, υιοθετώντας το μήνυμα "Report what really matters!".

Η πρόκληση των αλλαγών είναι γεγονός κι εμείς στην Grant Thornton είμαστε στο πλευρό των επιχειρήσεων που πρωτοπορούν και επιθυμούν να εφαρμόσουν/υιοθετήσουν τις διεθνείς οδηγίες/πρωτοβουλίες και αρχές.

συχίες των stakeholders, διευκολύνοντας το διάλογο και ικανοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις απαιτήσεις τους. Οι Απολογισμοί Αειφορίας και Υπευθυνότητας αποτελούν για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς ένα σημαντικό εργαλείο επικοινωνίας με τους stakeholders. Σήμερα, οι αυξανόμενες ανάγκες των stakeholders έχουν οδηγήσει

στην εισαγωγή νέων προτύπων αλλά και στην αναβάθμιση υφιστάμενων, καλύπτοντας όσο το δυνατόν περισσότερες περιοχές λογοδοσίας, αποδεικνύοντας παράλληλα μια κατασταλαγμένη φιλοσοφία Αειφορίας και Εταιρικής Υπευθυνότητας. Η υιοθέτηση του προτύπου GRI-G4 από όλο και περισσότερους οργανισμούς είναι ενδεικτική της τάσης αυ-

Βασίλειος Καμινάρης, Εταίρος EY Ελλάδας

Οι τάσεις στην Ελλάδα και τον κόσμο

Παρατηρείτε κι εσείς τη βελτίωση των Απολογισμών Υπευθυνότητας στην Ελλάδα; Ποια στοιχεία θεωρείτε πως έχουν οδηγήσει στη βελτίωσή τους, αλλά και πού εκτιμάτε πως χρειάζεται κι άλλη προσπάθεια;

Η ανάδειξη της σημαντικότητας της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης έχει ασφαλώς συμβάλει στη βελτίωση της διαχείρισης και των σχετικών δημοσιοποιήσεων Εταιρικής Υπευθυνότητας. Η παγκοσμίως αυξητική τάση των δημοσιοποιήσεων αυτών, κυρίως με τη μορφή ξεχωριστών απολογισμών, βασίζεται στην ανάγκη ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών των επιχειρήσεων

όσον αφορά την προσέγγιση και επίδοση των οργανισμών σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Αν και οι εκδόσεις απολογισμών συνολικά συμβάλλουν στην εξέλιξη και σημαντικότητα της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας, η αποτελεσματικότητά τους συχνά πλήττεται από έλλειψη ουσιαστικότητας, διαφάνειας και αξιοπιστίας.

Παρ' όλα αυτά, η διεθνής τάση βελτίωσης των Απολογισμών Υπευθυνότητας παρατηρείται και στην Ελλάδα και σχετίζεται κυρίως με τους παρακάτω τρεις τομείς:

1. Βελτίωση της διαχείρισης των σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και της διαβούλευσης μαζί τους για τη διερεύνηση των σχετικών αναγκών και προσδοκιών τους, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.
2. Έμφαση στην ουσιαστικότητα του περιεχομένου των Απολογισμών, μέσω της αναγνώρισης, ιεράρχησης και επικύρωσης των θεμάτων αυτών που συνεισφέρουν στην εταιρική πλέον βιωσιμότητα και άρα αποτελούν ουσιαστικά θέματα στρατηγικής, διαχείρισης και δημοσιοποίησης.
3. Επιλογή εξωτερικής διασφάλισης των Απολογισμών, βάσει διεθνών ελεγκτικών προτύπων. Η διασφάλιση των Απολογισμών Εταιρικής Υπευθυνότητας είναι μια μέθοδος αξιολόγησης του περιεχομένου, αλλά και των υποκείμενων συστημάτων και διαδικασιών.

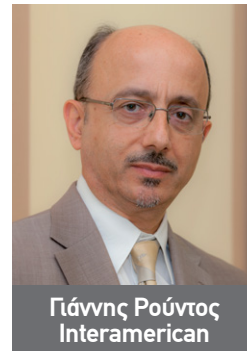
Καθώς οι Απολογισμοί Εταιρικής Βιωσιμότητας εξελίσσονται διαρκώς, στο πλαίσιο της ανάγκης για έναν ενοποιημένο τρόπο σκέψης "integrated thinking" όσον αφορά τη δημιουργία αξίας των επιχειρήσεων, ίσως το σημαντικότερο σημείο προς βελτίωση αποτελεί η αναγνώριση και αποτίμηση της άυλης αξίας και των επιδράσεων/επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της εταιρείας.

τής. Η αποτύπωση των ουσιαστών θεμάτων (materiality) συνεισφέρει αφενός στη βελτίωση του περιεχομένου του απολογισμού και αφετέρου στη βελτίωση του διαλόγου με τους stakeholders, απαντώντας έτσι με όσο το δυνατόν περισσότερη σαφήνεια σε θέματα που τους επηρεάζουν. Η εφαρμογή του συγκεκριμένου προτύπου αποτελεί πρόκληση για τους οργανισμούς, καθώς απαιτεί ωριμότητα και πολύ καλή προετοιμασία, ενώ η εκπαίδευση των στελεχών και η επιλογή των κατάλληλων συνεργατών που θα πλαισιώσουν την προσπάθεια είναι αναγκαία επένδυση. Ωστόσο, το αποτέλεσμα αποζημιώνει τους οργανισμούς, αφού μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας θα έχουν πλέον στα χέρια τους ένα σημαντικό εργαλείο επικοινωνίας και αυτοβελτίωσης», αναφέρει ο κ. Σπανός.

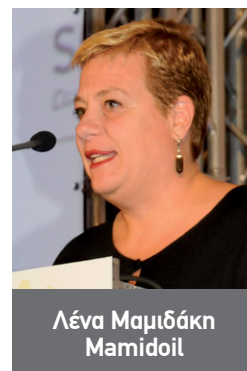
Ο Γιάννης Ρούτος, Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και ΕΚΕ του Ομίλου Interamerican, στέκεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάγκη να συμβαδίζουν λόγια και έργα, δράσεις Αειφορίας και Απολογισμοί ΕΚΕ. Όπως μας αναφέρει, «την "υπομετρική" προσέγγιση της απολογιστικής έκθεσης θα μπορούσαμε να την προσδιορίσουμε -ως υψηλή ή χαμηλή- ανάλογα με τη διαγωνιστική διάθεση των απολογουμένων επιχειρήσεων αναφορικά με πρότυπα σύνταξης, με τις απαιτήσεις που εγείρουν τα ενδιαφερόμενα μέρη από αυτά, με τη φυσική δυναμική της εταιρικής κουλτούρας για την υπευθυνότητα ή και με την πρόθεση συμμόρφωσης στο πεδίο, τουλάχιστον, της ετερορρύθμισης. Είναι παράμετροι που μπορούν να ορίζουν το ύψος στον πήχυ. Προφανώς, την ετερορρύθμιση υπαινίσσεται η ερώτηση, αφού διαφαίνεται η υποχρεωτικότητα της λογοδοσίας για την κατηγορία των επιχειρήσεων που πληρούν ορισμένα κριτήρια μεγέθους, σύμφωνα με τις επιταγές που εκπορεύονται πλέον από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Βλέποντας πέρα από αυτές τις αναγνώσεις, θα έλεγα πως η υπόθεση της εταιρικής υπευθυνότητας αντανakλάται, ως βεβαιότητα και παραδοχή, μόνο σε έναν επαρκή και πλήρως τεκμηριωμένο-επαληθευμένο Απολογισμό. Συνεπώς, ο πήχυς ανεβαίνει όσο ψηλώνουν

οι δεσμεύσεις για απόδοση έργου, όταν μια επιχείρηση καλείται να δώσει λόγο για όσα έχει πράξει αλλά και για όσα δεν έπραξε στη σφαίρα των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει έναντι των συμμετόχων της, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος. Το χάος και οι ανισοροπίες που παρήγαγε η σύγχρονη κρίση αξιών στις κοινωνικές δομές, εκ των πραγμάτων καλούνται οι οργανισμοί -επιχειρηματικοί και όχι μόνον- να το διαχειριστούν με κατανόηση, ανάλυση, σύνθεση και δημιουργία. Διαδικασία, δηλαδή, που προϋποθέτει μετρήσιμη υπευθυνότητα ικανού ύψους. Συνεπώς, απαιτούνται και Απολογισμοί ύψους. Έτσι, π.χ., θα μετέφραζα ως εύλογη την εξέλιξη του προτύπου αναφοράς στο Global Reporting Initiative από το G3 και το G3.1 στο πιο απαιτητικό G4».

Η Λένα Μαμιδάκη, Διευθύντρια Μάρκετινγκ, Επικοινωνίας, ΕΚΕ της Mamidoil Jetoil A.E., εισάγει στη συζήτηση την παράμετρο των αναγκών προσέλκυσης του ενδιαφέροντος των stakeholders. «Τα τελευταία χρόνια οι Απολογισμοί Υπευθυνότητας ή οι Εκθέσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας έχουν εξελιχθεί τόσο από άποψη περιεχομένου, όσο και από αισθητική/λειτουργική άποψη. Βεβαίως, η εξέλιξη που αφορά στο περιεχόμενο αντανακλά ουσιαστικά την πρόοδο που έχουν επιτύχει οι εταιρείες στην εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων σε θέματα ΕΚΕ και βιώσιμης ανάπτυξης και αυτό είναι και το πιο σημαντικό. Προσωπικά πιστεύω ότι η μεγαλύτερη πρόκληση αναφορικά με τους απολογισμούς είναι πώς θα καλύψεις τις απαιτήσεις των stakeholders όχι μόνο αναφορικά με το περιεχόμενο (ουσιαστικά δράσεις/προγράμματα που τους αφορούν/ενδιαφέρουν), αλλά πώς θα καταφέρει κανείς να «τραβήξει» το ενδιαφέρον τους ώστε να μπουν στη διαδικασία να διαβάσουν και κυριότερα να καταλάβουν, το περιεχόμενο των απολογισμών αυτών. Έχοντας συνειδητοποιήσει ότι αυτά τα δύο δεν ταυτίζονται απαραίτητα, η εταιρεία μας για πρώτη φορά πέρυσι (για το 2013) τύπωσε μία σύντομη και πιο «φιλική» έκδοση του Απολογισμού, που απευθύνεται στο ευρύ κοινό, και "ανέβασε" σε ειδικά διαμορφωμέ-

Γιάννης Ρούτος
Interamerican

Λένα Μαμιδάκη
Mamidoil